

Skaidrojums "Sankciju piemērošana publiskajos iepirkumos"

Publicēts: 27.04.2020.

Apstiprināts 27.04.2020

Sankciju piemērošana publiskajos iepirkumos

Pienākums ievērot [Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma](#) (Sankciju likums) saistošās sankcijas, tāpat kā aizliegums noteiktos gadījumos sadarboties ar sankcionētiem subjektiem izriet no Sankciju likuma 2., 5., 6., 7., 8., 9. panta un attiecas uz jebkuru personu – kā pasūtītāju PIL izpratnē, tā arī finansējuma saņēmēju Ministru kabineta 2017. gada 28. februāra noteikumus Nr. 104 „[Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem](#)” (Precizēts 27.04.2020.)

Savukārt 11.¹ panta mērķis, ņemot vērā detalizēti reglamentēto iepirkuma procedūru norisi, ir konkretizēt kārtību, kādā pantā minētie subjekti ievēro sankcijas (proti, kurā brīdī veic pārbaudi, dod tiesības izslēgt, paredz līgumā vienpusējas atkāpšanās tiesību).

Obligāti sankcijas jāpārbauda 11.¹ pantā noteiktajā kārtībā

Pārbaudi par piemērotajām sankcijām veic visiem iepirkumiem (t.sk. Publisko iepirkumu likuma 9. un 10. pantam) un iepirkumu procedūrām, kā arī publiskās un privātās partnerības procedūrām, kuru veikšanai piemēro:

- [Publisko iepirkumu likumu](#) (PIL),
- [Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumu](#) (SPSIL),
- [Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu](#) (ADJIL),
- [Publiskās un privātās partnerības likumu](#) (PPPL).

Ieteicams sankcijas pārbaudīt 11.¹ pantā noteiktajā kārtībā

Pārbaudi par piemērotajām sankcijām, lai izpildītu Sankciju likumā noteikto mērķi un pasargātu no līguma neizpildes riska ieteicams veikt visiem iepirkumiem, kuriem piemēro:

- Ministru kabineta 2017. gada 28. februāra noteikumus Nr. 104 „[Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem](#)” (MK Noteikumi Nr.104),
- pasūtītāja vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja iekšējo kārtību (ja paredzamā līgumcena nesasniedz normatīvo aktu piemērošanas sliekšni),
- Iepirkumu vadlīnijas sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem.

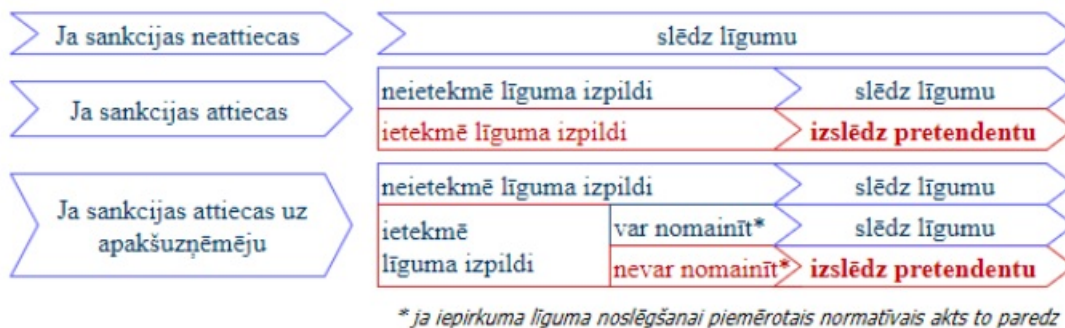
Pārbaudāmās personas
pretendents, kuram būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības
pretendenta
valdes un padomes loceklis, patiesais labuma guvējs*, pārstāvēttiesīgā persona un prokūrists
persona, kura ir pilnvarota pārstāvēt pretendentu darbībā, kas saistītas ar filiāli
personālsabiedrības biedrs, tā valdes un padomes loceklis, patiesais labuma guvējs, pārstāvēttiesīgā persona un prokūrists, ja pretendents ir personālsabiedrība
pretendenta norādītais apakšuzņēmējs, tā valdes un padomes loceklis, patiesā labuma guvējs, pārstāvēttiesīgā persona un prokūristu un personu, kura ir pilnvarota pārstāvēt apakšuzņēmēju darbībā, kas saistītas ar filiāli, un personālsabiedrības biedrs, tā valdes un padomes loceklis, patiesā labuma guvējs, pārstāvēttiesīgā persona un prokūrists, ja apakšuzņēmējs ir personālsabiedrība, ja pasūtītājs atbilstoši normatīvajiem aktiem publisko iepirkumu jomā ir paredzējis iespēju veikt tiešus maksājumus apakšuzņēmējam

* Fiziskā persona [Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma](#)

Ko pārbauda?

Vai ir noteiktas nacionālās vai starptautiskās sankcijas vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas ES vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalsts noteiktās sankcijas, kuras ietekmē līguma izpildi.

Process

☞ Saskaņā ar Sankciju likumu saistošās sankcijas visām fiziskām un juridiskām personām ir pienākums ievērot un izpildīt!

- Sodū par sankciju pārkāpšanu nosaka [Krimināllikuma 84.pants](#)

Kad pārbauda?

Pasūtītājam, pirms gala lēmuma pieņemšanas par līguma noslēgšanu, jāpārlicinās, vai uz līgumslēdzēju nav attiecinātas sankcijas, kas varētu ietekmēt līguma izpildi, proti, vai noslēdzamā līguma izpildi neapdraud subjektam piemērotās sankcijas.

Piemēri:

- Uzņēmumam piemērotas finanšu sankcijas, kas varētu būt apdraudējums iepirkuma līguma izpildē.
  - ● Pasūtītājs pretendentu *izslēdz* no iepirkuma
- Uzņēmuma valdes loceklim piemērotas finanšu sankcijas. Pasūtītājs izvērtē situāciju un pretendenta sniegtos paskaidrojumus (piemēram, vai valdes loceklis nav uzņēmuma īpašnieks, vai tas nerealizē kontroli pār uzņēmumu), konstatē, ka sankcijas neietekmē līguma izpildi.
  - ● Pasūtītājs ir tiesīgs *noslēgt* līgumu
- Iepirkumā par stratēģisko preču piegādi piedāvājumu iesniedzis pretendents, kam noteiktas stratēģiskas nozīmes preču aprites ierobežojumi.
  - ● Pasūtītājs *izslēdz* pretendentu
- Uzņēmuma padomes loceklim noteikti ieceļošanas ierobežojumi, bet uzņēmuma darbību un līguma izpildi tas neietekmē.
  - ● Pasūtītājs ir tiesīgs *noslēgt* līgumu

99 Iepirkuma līgumā, vispārīgās vienošanās dokumentā, partnerības iepirkuma līgumā vai koncesijas līgumā paredz pasūtītāja, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja, publiskā partnera vai tā pārstāvja tiesības vienpusēji atkāpties no līguma izpildes, ja līgumu nav iespējams izpildīt tādēļ, ka ir piemērotas starptautiskās vai nacionālās sankcijas vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts noteiktās sankcijas. (Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11.¹ panta piektā daļa)

Kur iegūst ziņas par pārbaudāmajām personām?

- Ziņas par Sankciju likuma 11.¹ panta pirmajā un otrajā daļā minētajām personām attiecībā uz Latvijas Republikā reģistrētu pretendentu un apakšuzņēmēju iegūst no [Uzņēmumu reģistra](#) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- Saskaņā ar likuma "[Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru](#)" 4.¹⁰ panta pirmo daļu Uzņēmumu reģistrs Sankciju likumā noteikto pārbauci veiktai nepieciešamās ziņas valsts tiešās pārvaldes iestādēm, pašvaldībām un citām valsts pārvaldes iestādēm, kā arī privātpersonām, kas īsteno valsts pārvaldes uzdevumus, sniedz bez maksas. (sīkāka informācija).
- Pasūtītājiem un sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem, kuri neatbilst likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁰ panta pirmajā daļā noteiktajam, minētā informācija bez maksas pieejama no 2020.gada 1.janvāra.
- Attiecībā uz ārvalstī reģistrētu pretendentu un apakšuzņēmēju ziņas par Sankciju likuma 11.¹ panta pirmajā un otrajā daļā minētajām personām iegūst vienā no šādiem veidiem:
  - ● pieprasot pretendentam un apakšuzņēmējam iesniegt ārvalsts kompetentās institūcijas izziņu, nosakot informācijas sniegšanas termiņu ne īsāku par 10 darbdienām pēc pieprasījuma izsniegšanas vai nosūtīšanas dienas (tai skaitā izziņā pieprasa norādīt ziņas par patiesā labuma guvēju vai ziņas par to, ka patiesā labuma guvēju noskaidrot nav iespējams),
  - ● patstāvīgi,
  - ● ja ārvalsts kompetentās institūcijas izziņa netiek izsniegta, to var aizstāt ar zvērestu vai, ja zvēresta došanu attiecīgās valsts normatīvie akti neparedz, – ar paša pretendenta vai šā panta otrajā daļā minētā apakšuzņēmēja apliecinājumu kompetentai izpildvaras vai tiesu varas iestādei, zvērinātam notāram vai kompetentai attiecīgās nozares organizācijai to reģistrācijas valstī.

- Pēc ziņu iegūšanas par Sankciju likuma 11.¹ panta pirmajā un otrajā daļā minētajām pretendenta vai apakšuzņēmēja amatpersonām tālāk attiecībā uz tām veic sankciju pārbaudi.

Kur pārbauda sankcijas?

- ANO, ES, Latvijas nacionālo un ASV sankciju [datubāze](#)
- Eiropas Komisijas [Sankciju karte](#) – ES un ANO noteikto sankciju apkopojums
- [ASV noteikto sankciju datubāze](#)

Atbildīgās institūcijas

- [Ārlietu ministrija](#) ir koordinējošā iestāde sankciju jautājumos
- [Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde](#) – ieceļošanas ierobežojumi
- [Ekonomikas ministrija](#) – tūrisma pakalpojumu sniegšanas ierobežojumi
- [Finanšu izlūkošanas dienests](#) – finanšu ierobežojumi terorisma finansēšanas izskaušanai
- [Valsts ieņēmumu dienests](#) – finanšu un civiltiesisko ierobežojumu izpilde attiecībā uz tā uzraudzībā esošajām ar finanšu nozari saistītajām personām
- [Patērētāju tiesību aizsardzības centrs](#) – finanšu un civiltiesisko ierobežojumu izpilde attiecībā uz ar kreditēšanas un parāda atgūšanas pakalpojumiem saistītajām personām
- [Rajonu \(pilsētu\) zemesgrāmatas](#) – civiltiesisko sankciju attiecībā uz nekustamo īpašumu izpilde

Kas jānorāda iepirkuma līguma projektā?

Obligāti piemēro 11.¹ panta piektajā daļā noteikto

Iepirkuma līgumā, vispārīgās vienošanās dokumentā, partnerības iepirkuma līgumā vai koncesijas līgumā paredz tiesības vienpusēji atkāpties no līguma izpildes, ja līgumu nav iespējams izpildīt piemēroto sankciju dēļ, ja piemēroja:

- Publisko iepirkumu likumu (PIL),
- Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumu (SPSIL),
- Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu (ADJIL),
- Publiskās un privātās partnerības likumu (PPPL),
- Iepirkumu vadlīnijas sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem.

Ieteicams piemērot 11.¹ panta piektajā daļā noteikto

Iepirkuma līgumā vai vispārīgās vienošanās dokumentā ieteicams paredzēt tiesības vienpusēji atkāpties no līguma izpildes, ja līgumu nav iespējams izpildīt piemēroto sankciju dēļ, ja piemēroja:

- Ministru kabineta 2017. gada 28. februāra noteikumus Nr. 104 „Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem” (MK Noteikumi Nr.104),
- pasūtītāja vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja iekšējo kārtību (ja paredzamā līgumcena nesasniedz normatīvo aktu piemērošanas sliekšni).

(Precizēts 27.04.2020.)

© Iepirkumu uzraudzības birojs | 2019

<https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-sankciju-piemerosana-publiskajos-iepirkumos>